

Π9.2 Διαδικασία για την αναθεώρηση, προσαρμογή και επικαιροποίηση του προγράμματος σπουδών και τον προσδιορισμό του βαθμού επίτευξης των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων, που πραγματοποιείται από την ακαδημαϊκή μονάδα με τη συνεργασία της ΜΟΔΙΠ

Το Τμήμα έχει αναπτύξει και εφαρμόζει οργανωμένες διαδικασίες που αφορούν και τις δύο κρίσιμες πτυχές του σχεδιασμού και της υλοποίησης του Προγράμματος Σπουδών. Στη συνέχεια περιγράφονται τα βασικά χαρακτηριστικά των επιμέρους διαδικασιών, ενώ στον Πίνακα 9.2.1 αποτυπώνονται συγκεντρωτικά οι αντίστοιχοι μηχανισμοί εφαρμογής και παρακολούθησής τους.»

Πίνακας 9.2.1: Σύνοψη των μηχανισμών του Τμήματος για την αναθεώρηση, προσαρμογή και επικαιροποίηση του προγράμματος σπουδών και τον προσδιορισμό του βαθμού επίτευξης των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Α. Διαδικασία για την αναθεώρηση, προσαρμογή και επικαιροποίηση του προγράμματος σπουδών		
Καθορισμός στόχων	Παρακολούθηση των διεθνών τάσεων και αναγκών μέσω της ερευνητικής δραστηριότητας των μελών ΔΕΠ	Διαρκής
	Feedback φοιτητών/τριων και αποφοίτων	Τέσσερις φορές σε κάθε ακαδημαϊκό έτος (2 εξάμηνο + 2 τελετές αποφοίτησης)
	Συζητήσεις στο πλαίσιο επιτροπών και συναντήσεων	Τουλάχιστον 10 φορές κάθε έτος
Προσαρμογή του προγράμματος σπουδών με βάση τους στόχους	Ανάθεση διδασκαλιών	2 φορές κάθε έτος
	Προσθήκη, αφαίρεση μαθημάτων	Ετήσια
	Αναθεώρηση περιοχών του προγράμματος σπουδών	Όποτε κριθεί απαραίτητο
Εύρεση πόρων	Εξοπλισμός	1 φορά κάθε έτος (αναλόγως διαθεσιμότητας ΠΔΕ)
	Προσέλκυση μελών ΔΕΠ με την κατάλληλη εξειδίκευση	1 φορά κάθε έτος (αναλόγως κατανομής Συγκλήτου)
	Εντεταλμένοι διδάσκοντες (ΠΔ 407, Διδακτική Εμπειρία)	2 φορές κάθε έτος (αρχή κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου)
	Βοηθοί Σχολικής Πρακτικής	1 φορά κάθε έτος (αρχή ακαδ. έτους)
	Επισκέπτες Διδάσκοντες/ουσες (συμμετοχή μετά από πρόσκληση υπευθύνων μαθημάτων)	Όποτε κριθεί απαραίτητο
Β. Διαδικασία για τον προσδιορισμό του βαθμού επίτευξης των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων		
Προσδιορισμός του βαθμού επίτευξης των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων	Ανατροφοδότηση φοιτητών/τριων μέσω του ερωτηματολογίου αξιολόγησης των μαθημάτων	2 φορές το χρόνο (στο τέλος κάθε εξαμήνου)
Γ. Διαδικασία για την αναθεώρηση, προσαρμογή και επικαιροποίηση του προγράμματος σπουδών		

Προσδιορισμός του βαθμού επίτευξης της αναθεώρησης, της προσαρμογής και της επικαιροποίησης του ΠΠΣ	Κατά την ετήσια αξιολόγηση εσωτερική αξιολόγηση και κατά την επαναπιστοποίηση μετά το πέρας της πενταετίας	Μία φορά ανά έτος και μία φορά ανά 5ετία
--	--	--

A. Διαδικασία για την αναθεώρηση, προσαρμογή και επικαιροποίηση του προγράμματος σπουδών

Το ΠΤΔΕ του ΠΚ διαθέτει σαφώς προσδιορισμένη και λειτουργική διαδικασία επικαιροποίησης του ΠΠΣ, η οποία βασίζεται σε έναν τριμερή κύκλο αναθεώρησης: (1) καθορισμός στόχων, (2) προσαρμογή του περιεχομένου βάσει των στόχων, και (3) εξασφάλιση των απαιτούμενων πόρων για την εφαρμογή του επικαιροποιημένου σχεδίου.

1. Καθορισμός Στόχων

Η διαμόρφωση των στόχων επικαιροποίησης βασίζεται αφενός στις τακτικές παρατηρήσεις και εισηγήσεις των φοιτητών/τριών και των μελών ΔΕΠ, όπως καταγράφονται στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Προπτυχιακών Σπουδών και της Συνέλευσης του Τμήματος, και αφετέρου στις συστάσεις της Επιτροπής Πιστοποίησης του ΠΠΣ. Στο πλαίσιο αυτό, προωθήθηκε μια δέσμη στοχευμένων παρεμβάσεων που δεν αλλοιώνουν τη βασική φιλοσοφία του Προγράμματος, αλλά ενισχύουν τον εκσυγχρονισμό του. Βασική κατευθυντήρια αρχή αποτέλεσε η επιδίωξη μείωσης του αριθμού των υποχρεωτικών μαθημάτων και η διεύρυνση του εύρους των μαθημάτων επιλογής, δίνοντας στους/στις φοιτητές/τριες τη δυνατότητα να διαμορφώνουν ένα πιο ευέλικτο και εξατομικευμένο πρόγραμμα σπουδών. Παράλληλα, ελήφθη μέριμνα για την ανανέωση της ύλης μαθημάτων που κρίθηκαν ως παρωχημένα και για την ενίσχυση της επιστημονικής επικαιρότητας του ΠΠΣ, βάσει διεθνών εξελίξεων στον χώρο των επιστημών αγωγής.

2. Προσαρμογή του Προγράμματος Σπουδών

Η υλοποίηση των στόχων πραγματοποιείται βάσει των εισηγήσεων της Επιτροπής Προπτυχιακών Σπουδών και εγκρίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Η διαδικασία περιλαμβάνει:

- **Αναθεώρηση περιεχομένου:** σε κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο, στο πλαίσιο των αναθέσεων διδασκαλίας, εξετάζονται προτάσεις για τροποποίηση της διδακτέας ύλης ή αλλαγές στους διδάσκοντες/ουσες.
- **Δυναμική ανανέωση των μαθημάτων επιλογής:** σε πιο μακροπρόθεσμη βάση (ανά 2–3 έτη), εντάσσονται νέα μαθήματα ή αποσύρονται παρωχημένα, με στόχο τη διατήρηση του προγράμματος σε υψηλό επίπεδο επιστημονικής επικαιρότητας.
- **Ολική αναθεώρηση γνωστικών περιοχών:** σε βάθος 10αετίας ή και περισσότερο, πραγματοποιούνται εκτενείς αναμορφώσεις. Η τελευταία τέτοια αναθεώρηση έλαβε χώρα κατά το ακαδημαϊκό έτος 2025–2026, με το νέο Οδηγό Σπουδών που θα εφαρμοστεί από το 2026-2027 έχει υπάρξει ήπια αναθεώρηση του προγράμματος με διατήρηση των βασικών γνωστικών περιοχών και αύξηση των επιπέδων Σχολικής Πρακτικής (ΣΠΑ).

3. Διασφάλιση Πόρων σε περιπτώσεις που οι υπάρχοντες πόροι του Τμήματος δεν επαρκούν

Για την επιτυχή υλοποίηση των παραπάνω, εξετάζεται κατά περίπτωση η διαθεσιμότητα του ανθρώπινου δυναμικού και των απαραίτητων υποδομών, με την αξιοποίηση συνεργασιών με ερευνητικά ιδρύματα και άλλες πανεπιστημιακές μονάδες.

Με τον τρόπο αυτό, το Τμήμα κατορθώνει να διατηρεί ένα επικαιροποιημένο, ευέλικτο και ακαδημαϊκά ανταγωνιστικό ΠΠΣ, ανταποκρινόμενο στις επιστημονικές και κοινωνικές απαιτήσεις της εποχής.

Η επιτυχής ανανέωση και εφαρμογή ενός σύγχρονου και ανταγωνιστικού ΠΠΣ προϋποθέτει όχι μόνο τον επιστημονικό επανασχεδιασμό του περιεχομένου αλλά και τη διασφάλιση των απαραίτητων υλικών και ανθρώπινων πόρων. Το ΠΤΔΕ του ΠΚ έχει αναπτύξει και ενεργοποιεί έναν αριθμό συμπληρωματικών μηχανισμών που επιτρέπουν την ευέλικτη και αποτελεσματική υποστήριξη του ανανεωμένου ΠΠΣ, ως εξής:

1) Εργαστηριακός και τεχνολογικός εξοπλισμός

Η υλικοτεχνική υποδομή αποτελεί κρίσιμη συνιστώσα για την επιτυχή διδασκαλία μαθημάτων που απαιτούν εξειδικευμένο εξοπλισμό. Οι βασικές ετήσιες ανάγκες καλύπτονται από τον τακτικό

προϋπολογισμό του Τμήματος (αναλώσιμα, συντηρήσεις κ.ά.). Για την κάλυψη υψηλότερου κόστους αρχικού εξοπλισμού, η διαδικασία είναι συνήθως πιο σύνθετη και διαμεσολαβείται από συνεργασία με την Κεντρική Διοίκηση του Ιδρύματος, στοχευμένες ερευνητικές προτάσεις ή άλλες χρηματοδοτικές πρωτοβουλίες.

2) Ανθρώπινο δυναμικό - μέλη ΔΕΠ

Η στρατηγική προσέλκυσης νέων μελών ΔΕΠ στοχεύει στην κάλυψη διδακτικών και ερευνητικών αναγκών που συνάδουν με τις προτεραιότητες του ανανεωμένου ΠΠΣ. Οι σχετικές εισηγήσεις εξετάζονται διεξοδικά στα αρμόδια συλλογικά όργανα του Τμήματος, προκειμένου να ευθυγραμμίζονται με τη μακροπρόθεσμη ακαδημαϊκή στρατηγική του Τμήματος.

3) Εντεταλμένοι διδάσκοντες/ουσες

Σε ετήσια βάση, και μέσω των διαθέσιμων γραμμών του Πανεπιστημίου, το Τμήμα αξιοποιεί θέσεις εντεταλμένων διδασκόντων. Αν και οι διαθέσιμοι πόροι είναι περιορισμένοι, η επιλογή τους γίνεται με κριτήρια ακαδημαϊκής επάρκειας και σχετικότητας με τις ανάγκες του ΠΠΣ, με στόχο την κάλυψη εξειδικευμένων διδακτικών απαιτήσεων.

4) Αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί

Το Τμήμα έχει διαμορφώσει, με σταθερότητα και αποδοτικότητα, έναν θεσμό αξιοποίησης αποσπασμένων εκπαιδευτικών ως βοηθών στη Σχολική Πρακτική (ΣΠΑ). Η εμπειρία, η τεχνική επάρκεια και η ακαδημαϊκή ωριμότητα των αποσπασμένων εκπαιδευτικών συμβάλλουν ουσιαστικά στη διατήρηση υψηλού επιπέδου διδασκαλίας και εξατομικευμένης υποστήριξης των προπτυχιακών φοιτητών/τριών.

Με την ενεργοποίηση αυτών των μηχανισμών, το Τμήμα κατορθώνει να διατηρεί την εκπαιδευτική του επάρκεια, να ενισχύει την ευελιξία του προγράμματος και να ανταποκρίνεται στις μεταβαλλόμενες ανάγκες του επιστημονικού και επαγγελματικού πεδίου των επιστημών της αγωγής.

Β. Διαδικασία για τον προσδιορισμό του βαθμού επίτευξης των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

Πέραν των διαφανών και τεκμηριωμένων διαδικασιών που αφορούν την αναθεώρηση, προσαρμογή και επικαιροποίηση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ), εξίσου κρίσιμη για τη διασφάλιση της ακαδημαϊκής ποιότητας είναι η τεκμηριωμένη αποτίμηση του βαθμού επίτευξης των μαθησιακών αποτελεσμάτων (learning outcomes). Το Τμήμα εφαρμόζει ανά εξάμηνο μια καθολική διαδικασία αξιολόγησης των μαθημάτων, μέσω της οποίας οι φοιτητές/φοιτήτριες καλούνται να απαντήσουν σε ερωτηματολόγιο που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, ερώτηση ειδικά διαμορφωμένη για την εκτίμηση του βαθμού επίτευξης των μαθησιακών στόχων κάθε μαθήματος. Η συγκεκριμένη ερώτηση αξιολογεί την προσωπική εκτίμηση των φοιτητών ως προς το κατά πόσο πέτυχαν να αποκτήσουν τις γνώσεις και δεξιότητες που είχαν τεθεί εξ αρχής ως επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα.

Η συστηματική ανάλυση των ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων που προκύπτουν από τη διαδικασία αυτή παρέχει στη Διοίκηση του Τμήματος και στους/στις διδάσκοντες/ουσες πολύτιμες ενδείξεις για την αποτελεσματικότητα του περιεχομένου, της διδακτικής μεθοδολογίας και της εν γένει παιδαγωγικής προσέγγισης. Επιπροσθέτως, οι δείκτες αυτοί αξιοποιούνται από την Επιτροπή Προπτυχιακών Σπουδών στο πλαίσιο της αναθεώρησης του ΠΠΣ, αλλά και για την ανατροφοδότηση των διδασκόντων/ουσών με στόχο τη διαρκή βελτίωση της διδακτικής πρακτικής.

Η παραπάνω διαδικασία ενισχύει την τεκμηρίωση του Τμήματος ως προς την αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού του έργου και συντελεί στη διατήρηση υψηλών προδιαγραφών ακαδημαϊκής ποιότητας, σε σύμπλευση με τα πρότυπα της ΕΘΑΕ και τις διεθνείς καλές πρακτικές.

Γ. Διαδικασία για την αναθεώρηση, προσαρμογή και επικαιροποίηση του προγράμματος σπουδών

Η διαδικασία αναθεώρησης, προσαρμογής και επικαιροποίησης του ΠΠΣ του Τμήματος συνιστά μια συστηματική και κυκλικά επαναλαμβανόμενη πρακτική, η οποία στηρίζεται σε

τεκμηριωμένα δεδομένα και την ενεργό συμμετοχή των εμπλεκόμενων ακαδημαϊκών οργάνων. Ο βαθμός επίτευξης των σχετικών τροποποιήσεων αποτιμάται σε δύο χρονικούς ορίζοντες: (α) στο πλαίσιο της ετήσιας εσωτερικής αξιολόγησης του ΠΠΣ, κατά την οποία εξετάζεται η αποτελεσματικότητα των αλλαγών και η ανταπόκρισή τους στις ανάγκες των φοιτητών, της επιστήμης και της κοινωνίας· και (β) κατά την επαναπιστοποίηση του ΠΠΣ, η οποία πραγματοποιείται ανά πενταετία σύμφωνα με το πλαίσιο της ΕΘΑΑΕ. Η διαδικασία αυτή, πέρα από τη συμμόρφωση προς τις προβλεπόμενες ρυθμιστικές απαιτήσεις, εξασφαλίζει την ακαδημαϊκή επικαιροποίηση του περιεχομένου σπουδών και την ευθυγράμμισή του με τις διεθνείς εξελίξεις, τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και τις προσδοκίες της εκπαιδευτικής κοινότητας.